

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/101/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811212037
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3811212037.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s. so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35697270, proti odporcovi: S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. J. č. XXX/XX., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom V., I. T. V., o zaplatenie 859,14 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi 195,26 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 08.10.2010 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným 20.7.2011 domáhal sa zaplatenia 859,14 eur s úrokom z omeškania 9% ročne od 8.10.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Návrh zdôvodnil tým, že uzavrel s odporcom dňa 16.5.2007 zmluvu o pripojení, v zmysle ktorej vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožnila odporcovi využívať telekomunikačné služby, pričom SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo. Zároveň v zmysle dodatku odpredal odporcovi aj mobilný telefón R. za kúpnu cenu XX,XX eur.. Odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb v období od mája 2010 do júla 2010, čím porušil zmluvu, a preto je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu 663,88 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 23.9.2010 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr, na čo odporca nereagoval.

Súd vydal v zmysle návrhu navrhovateľa platobný rozkaz 8Ro 166/2011 zo dňa 29.9.2011, ktorý bolo potrebné zrušiť pre nemožnosť doručenia platobného rozkazu do vlastných rúk odporcovi.

Súd napriek všetkým vykonaným opatreniam a zisteniam nezistil, kde sa t.č. odporca zdržuje, alebo je zamestnaný, preto mu uznesením 15C/101/2012 - zo dňa 9.1.2013 ustanovil opatrovníka, ktorý ho procesne v konaní zastupoval.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi - Zmluvou F. zo dňa 16.5.2007, Dodatkom k zmluve, prehľadom zasielaných faktúr, faktúrami, pokusom o pokonávku zo dňa 23.9.2010 s doručenkou,

Všeobecnými podmienkami, písomným vyjadrením, dokladom o výške predajnej ceny mobilného telefónu, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 16.5.2007 uzavreli účastníci zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie telekomunikačných služieb odporcovi prostredníctvom SIM karty pod č. XXXXXXXX XXXXXXXXXXXXX. a telefónneho čísla v účastníckom programe Paušál 90+ SMS, pričom účastníci dojednali ďalšie služby uvedené v predmete zmluvy. Dňa 15.8.2008 uzavreli účastníci Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bola dohoda strán na aktivácii účastníckeho programu Orange VIP 250 na SIM karte registrovanej na meno účastníka, teda odporcu. Ďalej predmetom dodatku bola dohoda strán o predaji koncového telekomunikačného zariadenia, t.j. mobilného telefónu typu R. s označeným výrobným číslom za dohodnutú cenu so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny 1990,- Sk, a dohoda strán o tom, že v rámci osobitnej ponukovej akcie Výmeny 2008 poskytne podnik účastníkovi aj ďalšie výhody. Okrem iných dojednaní v dodatku je v článku 2. Práva a povinnosti Podniku a Účastníka v bode 2.5 dohodnutá aj zmluvná pokuta vo výške 20.000,- Sk za podmienok bližšie uvedených v tomto dodatku.

Navrhovateľ fakturoval odporcovi faktúrami F. zo dňa 16.7. 2010 sumu 14,92 eur, č. zo dňa 16.7.2010 sumu 1,33 eur, F. zo dňa 16.6.2010 sumu 71,64 eur, zo dňa 16.5.2010 sumu 107,37 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 23.9.2010 vyzýval navrhovateľ odporcu k zaplateniu celkom sumy 859,14 eur, za neuhradené služby 195,26 eur a zmluvnú pokutu 663,88 eur. Pokus o pokonávku bol odporcovi doručovaný na adresu bydliska uvádzanú v zmluve.

Podľa § 43 ods. 1,2 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaného ustanovenia zákona dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný v časti o zaplatenie neuhradenej ceny za poskytnuté služby v sume 195,26 eur. Odporca vyfakturovanú cenu za poskytnuté služby navrhovateľovi neuhradil a navrhovateľovi zostal dlhovať v zúčtovacom období máj 2010 sumu 107,37 eur, jún 2010 sumu 71,34 eur a júl 2010 sumu 16,25 eur. Povinnosť odporcu platiť cenu vyplýva nielen zo zmluvy, ale i z § 42 ods. 4 písm. b/ citovaného zákona. Z pohľadu právnej kvalifikácie ide o zmluvu uzavretú v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov a zároveň o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V zmysle § 517 odst. 2 O.Z. v spojitosti s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení súd priznal navrhovateľovi z priznanej sumy aj úrok z omeškania 9 % ročne počítaný odo dňa nasledujúceho po dni na plnenie zo zmluvy o pokonávky do 8.10. 2010, pričom splatnosť jednotlivých faktúr nastala skôr. Odporca je v omeškaní najmenej od 8.10. 2010, preto súd zaviazal k plateniu úrok z omeškania od tohto dátumu.

Za nedôvodný považoval súd návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty 663,88 eur. Dojednanie o zmluvnej pokute je obsiahnuté v čl. 2. Bod 5. Dodatku k zmluve, podľa ktorého v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedených v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku /najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu

na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti/ je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu 663,88 eur.

Je nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorú ako typovú zmluvu uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie /§ 53 odst. 2 Občianskeho zákonníka/. Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo viacerých zmluvách, táto to vopred pripravená a predtlačená na Dodatku k zmluve o pripojení. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená /uvedené platí tak za znenia § 52 odst. 1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z. , ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1.2008/. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu /lex specialis/. Je nepochybné, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania /viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť navrhovateľa a vymedzený predmet činnosti / a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 odst. 3,4 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľom, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Podľa § 53 odst. 1,2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa považujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 odst. 4 písm. k Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 15.8.2008 týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade

i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností /§ 53 odst. 4 písm. k Občianskeho zákonníka /. Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná považuje súd ako neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy alebo k vykonaniu úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti dodatku pred dobou viazanosti, napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu /v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje/. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednaní aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy. V zmluve a dodatku k zmluve predstavuje výška mesačného poplatku za zvolený účastnícky program 47,36 eur. Pri dobe viazanosti 24 mesiacov predstavuje dodávateľom garantované „cenovo zvýhodnené“ poskytovanie služieb povinnosť odporcu platiť za tieto služby najmenej sumu za jeden rok 568,32 /12x47,36/. Zmluvná pokuta pritom bola dojednaná v sume 663,88 eur, čo predstavuje viac ako 100 % z hodnoty ročných služieb zvoleného účastníckeho programu. Takáto výška zmluvnej pokuty predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo.

Pre úplnosť súd udáva, že zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Nakoniec navrhovateľ ako dodávateľ si vyhradil v zmluve ďalšie právo na náhradu škody v súvislosti s poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny odpredaného zariadenia, a to v čl. 3 Záverečné ustanovenia bod 3.7.. Prípadná predajná cena takéhoto koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednaní ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu /vid' i systematické zariadenie medzi všeobecné ustanovenia o zabezpečení záväzkov/.

Okrem toho súd udáva, že viacerými súdnymi rozhodnutiami, napríklad rozsudkom OS Prešov z 3.8. 2010 č.k. 17C 23/2010 v spojení s rozsudkom KS Prešov z 29.6. 2011 č. k. 2Co 137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne napríklad aj vo veci OS Prešov č.k. 17C 112/2010 z 16.8. 2010 došlo k zamietnutiu návrhu o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu neprijateľnosti. Podľa § 53a odst. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Uvedené ustanovenie teda zakazuje používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná /§ 53 odst. 5 OZ/. Vzhľadom na uvedené, keďže je právoplatne judikované zmluvné dojednanie o zmluvnej podmienke ako neprijateľné a teda neplatné, nemohol súd priznať navrhovateľovi plnenie z takejto zmluvnej podmienky.

Výrok o trovách konania sa opiera o § 142 odst. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. O náhrade trov konania účastníka sa však rozhoduje len na návrh v zmysle § 151 odst. 1 O.s.p. . Keďže v danej veci odporca trovy konania neuplatnil, súd sa jeho prípadným nárokom na náhradu trov konania nezaoberal, i keď v konečnom dôsledku bol v konaní úspešný. Trovy konania uplatnil navrhovateľ, ktorý bol v konaní prevažne neúspešný vzhľadom na pomer jeho úspechu a neúspechu v konaní, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./